

Sygnatura akt I C 1703/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Dorota Witek

Protokolant: Ewelina Tomoń

po rozpoznaniu w dniu 7 maja 2013 r. w Jeleniej Górze

sprawy z powództwa **M. B.**

przeciwko **M. P.**

o zapłatę

1. powództwo oddała,
2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 3617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1703/12

UZASADNIENIE

Powódka M. B. domagała się zasądzenia od M. P. kwoty 112 500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 maja 2012 r. oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając podała, że dnia 9 lipca 1988 r. do dnia 28 kwietnia 2009 r. pozostawała w związku małżeńskim z synem powoda - K. P. (1). W okresie małżeństwa wraz z mężem i dziećmi przez 18 lat zamieszkiwała w domu należącym do pozwanego, na rzecz którego dokonała wspólnie z K. P. (1) nakładów na rozbudowę i przebudowę domu o łącznej wartości 225 000 zł. Wobec braku umowy majątkowej małżeńskiej udział powódki w nakładach wynosił połowę, czyli 112 500 zł. Pozwany jednak odmówił spełnienia zobowiązania, co czyni powództwo uzasadnionym.

W odpowiedzi na pozew M. P. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów procesu.

W uzasadnieniu potwierdził charakter i okres związku powódki z jej synem oraz fakt ich wspólnego zamieszkiwania w nieruchomości stanowiącej jego własność, zaznaczył jednak, że dopiero pod koniec związku małżeńskiego powódka zaczęła częściowo ponosić koszty z tytułu użytkowania nieruchomości. Wszystkie natomiast prace modernizacyjne i remontowe (nabycie materiałów budowlanych, koszt transportu) finansował M. P., w szczególności wymianę dachu. Z uwagi na znajomość sztuki budowlanej pozwany osobiście wykonywał prace w tym zakresie, w czym pomagali mu synowie. Natomiast powódka wraz z K. P. (1) nie posiadali w tym czasie wystarczających dochodów na opłacenie robót, co więcej sami potrzebowali wsparcia materialnego, które zapewniał im pozwany. K. P. (1) pracując zarobkowo za granicą w sektorze budowlanym przywoził używany sprzęt i materiały budowlane wymontowane z remontowanych budynków, nie ponosząc przy tym żadnych wydatków. Zarzucił powódce, że nie wskazała podstawy prawnej roszczenia, tymczasem - zdaniem pozwanego - przedmiotowe żądanie dochodzone zarówno w oparciu o przepisy umowy użyczenia (art. 719 k.c.), jaki i o nakłady na rzecz uregulowane w art. 226 i nast. k.c., uległo przedawnieniu.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Bezsporny w sprawie było, iż M. P. posiadał dwójkę dzieci: K. P. (1) i Z. P..

Pozwany M. P. był właścicielem nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym położonym przy ul. (...) w B.. Budynek stanowił dom jednopiętrowy: na parterze składający się z trzech pokoi, kuchni, łazienki z w-c oraz przedpokoju, zaś na piętrze - z dwóch pokoi. Dach miał konstrukcję płaską pokrytą papą, stąd M. P. co roku musiał naprawiać poszycie dachowe, które było niszczone na skutek zjawisk atmosferycznych. Dlatego pozwany już w pierwszej połowie lat osiemdziesiątych XX wieku zamierzał wybudować dach dwuspadzisty pokryty dachówką. W tym celu w 1985 r. nabył część materiałów budowlanych w postaci krokwi i tarcicy, w których transporcie pomagał M. S..

W tym okresie M. P. wraz z ze swoją żoną pracowali zawodowo, rokrocznie wyjeżdżali również do wcześniejszej Jugosławii na okres jednego miesiąca w celach zarobkowych. Uzyskiwane przez nich wówczas dochody były na znacznym poziomie. Na początku lat 90-tych XX wieku zaczął korzystać ze świadczenia emerytalnego, dodatkowo podejmował roboty dorywcze.

(dowód: zeznania świadków M. S. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:40:08 do godz. 00:00:46:50, Z. P. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:46:55 do godz. 01:00:15, K. P. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:00:20 do godz. 01:23:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:36:32 do godz. 01:43:11).

Bezspornym był nadto, iż powódka M. B. oraz syn pozwanego - K. P. (1) zawarli związek małżeński dnia 9 lipca 1988 r.

W tym okresie z domu pozwanego wyprowadził się starszy z jego synów - Z. P., który zamieszkał samodzielnie. Dlatego po ślubie powódka wraz z ówczesnym mężem i dziećmi, nie posiadając innych możliwości lokalowych, zamieszkała w nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym położonej przy ul. (...) w B., należącej do M. P.. M. B. (wówczas P.) wraz z byłym mężem i dziećmi zajmowali pierwsze piętro budynku, na którym w tym okresie znajdowały się dwa pokoje, podczas gdy pozwany wraz ze swoją żoną zamieszkiwali na parterze nieruchomości.

(dowód: zeznania świadków M. S. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:40:08 do godz. 00:00:46:50, Z. P. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:46:55 do godz. 01:00:15, K. P. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:00:20 do godz. 01:23:10, przesłuchanie powódki – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:23:11 do godz. 01:35:00, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:36:32 do godz. 01:43:11).

M. B. (wówczas P.) i K. P. (1) wraz z dziećmi mogli korzystać nieodpłatnie z części nieruchomości będącej własnością M. P.. Przed zamieszkaniem ani w okresie późniejszym między pozwanym a ówczesnymi małżonkami nie było rozmów dotyczących warunków na jakich będą oni mieszkali u pozwanego. Jednocześnie powódka wraz z mężem i dziećmi nie partycypowali w kosztach utrzymania nieruchomości, w szczególności opłatach za media i kosztach nabycia węgla. W nieruchomości znajdował się jeden piec wspólny dla potrzeb całego budynku, do którego opał kupował pozwany. M. P. pokrywał również rachunki z tytułu mediów, w tym prądu, wody i gazu, na co w późniejszym czasie skarżył się Z. P..

(dowód: zeznania świadków Z. P. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:46:55 do godz. 01:00:15, K. P. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:00:20 do godz. 01:23:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:36:32 do godz. 01:43:11).

K. P. (1) po zawarciu związku małżeńskiego pracował przez krótki okres czasu w B. jako elektromonter. Następnie podjął pracę dorywczą na terenie Austrii, gdzie przez okres dwóch lat zajmował się zbieraniem winogron. Wówczas przez jeden miesiąc w takim charakterze pracowała również powódka. Po zakończeniu pracy w Austrii byli mąż powódki, a syn pozwanego zaczął wykonywać pracę dorywczą w Niemczech w sektorze budowlanym.

W początkowym okresie pożycia małżeńskiego M. B. (wówczas P.) korzystając z urlopów wychowawczych, opiekowała się dziećmi. Dopiero w 1996 r., po rozpoczęciu edukacji przez starsze z dzieci, powódka podjęła pracę zarobkową w charakterze pracownika fizycznego. Uzyskiwane przez nią dochody pozostawały na średnim poziomie.

(dowód: zeznania świadków Z. P. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:46:55 do godz. 01:00:15, K. P. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:00:20 do godz. 01:23:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:36:32 do godz. 01:50:11).

Pracując na terenie Niemiec K. P. (2) przywoził do Polski używane rzeczy, które za zgodą pracodawcy wymontowywał z remontowanych nieruchomości, w szczególności okna, drzwi, gniazdka elektryczne itp. Osiągane przez niego wynagrodzenie z prac dorywczych za granicą było na dobrym poziomie, jednak okresy zatrudnienia przekładały się z czasem kiedy pracy nie świadczył. Kiedy zaś nie świadczył pracy za granicą przebywał w B., gdzie sporadycznie wykonywał prace budowlane.

(dowód: zeznania świadków M. S. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:40:08 do godz. 00:00:46:50, Z. P. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:46:55 do godz. 01:00:15, K. P. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:00:20 do godz. 01:23:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:36:32 do godz. 01:43:11).

Na skutek wrodzonej choroby oczu wspólnego dziecka powódki i K. P. (1), koniecznym było przeprowadzenie leczenia operacyjnego, które mąż powódki zorganizował w połowie latach dziewięćdziesiątych XX wieku na terenie Niemiec. W celu zgromadzenia środków finansowych niezbędnych do wykonania operacji, K. P. (1) przeprowadził zbiórkę pieniędzy wśród członków rodzin, znajomych i sąsiadów oraz organizacji samorządowych i publicznych, o pomoc poprosił nadto także niemieckiego pracodawcę, u którego pracował dorywczo. Przeprowadzona następnie operacja chłopca zakończyła się sukcesem, lecz skutkowała znacznym zadłużeniem powódki i jej męża, które spłacali w kolejnych latach.

(dowód: zeznania świadków Z. P. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:46:55 do godz. 01:00:15, K. P. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:00:20 do godz. 01:23:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:36:32 do godz. 01:43:11).

W latach dziewięćdziesiątych XX wieku K. P. (1) rozpoczął remont dachu należącej do niego nieruchomości, który sfinansował samodzielnie. W trakcie budowy kupił potrzebne dachówki. W pracach budowlanych obejmowanych więźbę dachową, pokrycie dachu, który był dachem użytkowym oraz częściowy remont elewacji, pozwanemu pomagali synowie oraz kuzyn mieszkający w byłej Jugosławii. W konsekwencji dach płaski został zastąpiony dachem dwuspadzistym z użytkowym poddaszem.

Następnie wykonane zostały prace wykończeniowe wewnątrz budynku dotyczące postawienia ścianek działowych, wykonania instalacji centralnego ogrzewania, modernizacji instalacji elektrycznej wykonania podłóg, a także wymiany okien i drzwi. W pracach tych poza K. P. (1) brali udział pozwany i Z. P., zaś wszystkie roboty zostały wykonane systemem gospodarczym. Część spośród tych prac sfinansował pozwany, który chciał aby jego syn i synowa mogli mieszkać w odpowiednich warunkach. Koszty w pozostałej części pokryła zaś powódka wraz z mężem. Podczas prac wykorzystano między innymi używane okna, drzwi i gniazdka elektryczne przywiezione przez K. P. (1) z Niemiec.

(dowód: zeznania świadków M. S. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:40:08 do godz. 00:00:46:50, Z. P. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:46:55 do godz. 01:00:15, K. P. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:00:20 do godz. 01:23:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:36:32 do godz. 01:43:11).

W późniejszym okresie w przedmiotowej nieruchomości został zainstalowany drugi licznik energii elektrycznej doprowadzający prąd do części nieruchomości zajmowanej przez powódkę i jej byłego męża. Rachunki w tym zakresie płacili byli małżonkowie P..

(dowód: zeznania świadków Z. P. – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.00:46:55 do godz. 01:00:15, K. P. (1) – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:00:20 do godz. 01:23:10, przesłuchanie pozwanego – e-protokół rozprawy z dnia 7 maja 2013 r. od godz.01:36:32 do godz. 01:43:11).

Bezspornym w sprawie było, że w 2007 r. M. B. (wówczas P.) i K. P. (1) rozstali się, a powódka wyprowadziła się z nieruchomości pozwanego.

Wyrokiem z dnia 8 stycznia 2009 r. Sądu Okręgowego w (...)w sprawie o sygn. akt I C 1757/07, rozwiązano małżeństwo małżonków M. B.(wówczas P.) i K. P. (1)przez rozwód z winy tego ostatniego. Natomiast wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2009 r. Sądu Apelacyjnego we (...) w sprawie o sygn. akt I ACa 284/09 oddalono apelację K. P. (1).

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego w (...)w sprawie o sygn. akt I C 1757/07 i Sądu Apelacyjnego we (...) w sprawie o sygn. akt I ACa 284/09 k. 8).

Sąd zważył, co następuje:

Powódka domagała się rozliczenia nakładów dokonanych na nieruchomość stanowiącą własność pozwanego, a mających miejsce w latach 1988-2009, wskazując jako podstawę żądania przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu (art. 405 i nast. k.c.).

Podstawowym zagadnieniem jest problem podstawy prawnej roszczenia o zwrot wydatków poniesionych przez dany podmiot wskutek wykonania bez podstawy prawnej obowiązku ustawowego spoczywającego na innej osobie. Inaczej rzecz ujmując decydujące znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy ma ocena stosunku prawnego stanowiącego podstawę korzystania przez powódkę i jej byłego już męża – K. P. (2) z nieruchomości pozwanego i dokonane w ramach tegoż stosunku nakłady na nieruchomość, których zwrotu żądała powódka; w szczególności czy zastosowanie mają przepisy o prowadzeniu cudzych spraw bez zlecenia (art. 752 i nast. k.c.), czy przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu (art. 405 i nast. k.c.).

Wybór podstawy prawnej należał do powódki i ona powinna wskazać i udowodnić, zgodnie z art. 6 k.c., okoliczności uzasadniające zastosowanie danej podstawy prawnej, przy czym zastosowanie jednej z regulacji prawnych wyłącza zastosowanie drugiej. Jednocześnie dopiero stwierdzenie, że okoliczności faktyczne nie pozwalają na kwalifikację stosunku jako prowadzenia cudzych spraw bez zlecenia, czyni możliwym zastosowanie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.

W wypadku obu wyżej wymienionych podstaw prawnych osoba dokonująca wydatków działa bez podstawy prawnej i w obu wypadkach osoba, za którą jest wykonany ustawowy obowiązek, odnosi korzyść. Zachodzą jednak również różnice pomiędzy przesłankami zastosowania wyżej wymienionych regulacji. W wypadku bezpodstawnego wzbogacenia korzyść musi się wiązać z przesunięciem majątkowym pomiędzy zubożonym a wzbogaconym, natomiast w wypadku prowadzenia cudzych spraw bez zlecenia takiego wymogu nie ma, a nadto korzyść należy oceniać z subiektywnego punktu widzenia osoby zainteresowanej z uwzględnieniem aspektów obiektywnych, przy czym wartość poniesionych wydatków nie musi być tożsama z korzyścią. Osoba prowadząca sprawę bez zlecenia (negotiorum gestor) zobowiązana jest do działania w interesie osoby zainteresowanej i na jej rachunek, zgodnie z jej prawdopodobną wolą, a także jest zobowiązany do zachowania należytej staranności, zawiadomienia osoby zainteresowanej, złożenia rachunku oraz wydania uzyskanych przedmiotów majątkowych.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, iż okoliczności zamieszkania powódki z mężem w domu teścia, jak i wykonane przez niech prace – wbrew stanowisku powódki - należy oceniać na gruncie przepisów regulujących stosunek użyczenia (art. 710 k.c.). Ówczesni małżonkowie M. B. (wówczas P.) i K. P. (1) wraz z dziećmi mogli bowiem korzystać z części nieruchomości należącej do pozwanego położonej przy ul. (...) w B., w postaci pierwszego piętra budynku, a po wymianie dachu – pierwszego piętra i użytkowego strychu. Zamieszkali bowiem z pozwanym i jego żoną (byłymi teściami powódki) na stałe, z uwagi iż nie mogli liczyć na żadne inne miejsce zamieszkania, nie mogli w szczególności zamieszkać z rodzicami powódki, ani tym bardziej osobno. Jedynym

motywem, jakim kierował się pozwany, była zaś chęć udzielenia pomocy osobom bliskim i zapewnienia im stałego lokum. Powódka wraz z byłym mężem i dziećmi nie była przy tym zobligowana do jakiegokolwiek świadczenia wzajemnego, czy to w postaci płatności za możliwość korzystania z nieruchomości, czy to obowiązku opieki nad teściami (rodzicami). Co więcej M. B. (wówczas P.) i K. P. (1) nie partycypowali w kosztach utrzymania nieruchomości, nie ponosili kosztów opłat z tytułu gazu i wody, nie kupowali opału. Natomiast w kosztach opłat za energię elektryczną zaczęli uczestniczyć dopiero w późniejszym okresie po zamontowaniu osobnego licznika doprowadzającego prąd do zajmowanej przez nich części nieruchomości. Powyższe jednak w żaden sposób nie zmienia charakteru prawnego ich zamieszkiwania w domu pozwanego, gdyż jak stanowi art. 713 k.c. biorący do używania ponosi zwykle koszty utrzymania rzeczy użyczonej.

Niniejsza umowa była więc umową, w której powódka wraz z mężem i dziećmi nieodpłatnie korzystali z części nieruchomości pozwanego w sposób przez niego określony, stąd M. B. (wówczas P.) i K. P. (1) dokonując nakładów na rzecz czynili to nie dla siebie, lecz dla użyczającego M. P. i dla jego korzyści. Zgodnie bowiem z treścią art. 752 w zw. z art. 713 k.c. poniesienie przez biorącego innych niż zwykle kosztów i nakładów na rzecz rodzi określone uprawnienia, o których mowa w przepisach o prowadzeniu cudzych spraw bez zlecenia, w szczególności prawo żądania zwrotu tychże wydatków.

Zaznaczyć należy, że zamieszkaniu powódki i jej męża, poza samym użyczeniem im części nieruchomości do nieodpłatnego korzystania, nie towarzyszyło jakiejkolwiek dalsze porozumienie z M. P., w tym co do zobowiązania się pozwanego do rozporządzenia przedmiotową nieruchomością na ich rzecz. Na podstawie zeznań świadków Z. P. i K. P. (1) oraz przesłuchania pozwanego Sąd ustalił, że nigdy nie toczyły się rozmowy dotyczące przeniesienia własności nieruchomości, udziału w jej współwłasności, czy wyodrębnienia odrębnego lokalu mieszkalnego i przekazania ówczesnym małżonkom na własność. M. P. w końcu nigdy nie składał wiążącej obietnicy odnoszącej się do rozporządzenia nieruchomością na wypadek śmierci. W tym zakresie Sąd ocenił relacje świadków E. C., D. R. i K. R. oraz powódki jako niewiarygodne, tym bardziej że wymienieni świadkowie nie uczestniczyli w rozmowach między pozwanym a jego synem K. P. (1) i powódką. Nawet zaś jeśli K. P. (1) wyznał, iż nieruchomość położona przy ul. (...) w B. będzie w przyszłości stanowiła jego własność, to było to – wynikające z faktu otrzymania przez Z. P. od pozwanego działki gruntu, na której posadził on swój dom – jedynie jego przypuszczenie, nie zaś pewność poparta wcześniejszymi uzgodnieniami. Słów pozwanego, w których przyznał, że majątek przechodzi z pokolenia na pokolenia, tj. po nim majątek odziedziczy jego syn, nie można utożsamiać z istniejącym porozumieniem, a zarazem z gwarancją co do rozporządzenia nieruchomością przez pozwanego na rzecz syna K. P. (1), czy ewentualnie na rzecz byłych małżonków P.. Nie sposób zatem przyjąć, jak chciała tego powódka, że wraz z mężem dokonywali nakładów we własnym imieniu i na swoją rzecz, we własnym interesie, a nie w interesie właściciela nieruchomości, co uzasadniłoby oparcie niniejszego roszczenia o przepisy o bezpodstawnym wzbogaceniu. Nie zmienia tego okoliczność, że M. B. (wówczas P.) i K. P. (1) z pewnością pokryli część wydatków związanych z urządzeniem i wyposażeniem zajmowanej przez siebie części nieruchomości.

Reasumując przedmiotowe powództwo o zasądzenie kwoty 112 500 zł tytułem zwrotu równowartości nakładów jakich powódka dokonała wraz z byłym mężem na nieruchomości stanowiącej własność pozwanego należało oceniać na podstawie przepisów o prowadzeniu cudzych spraw bez zlecenia (art. 752 i nast. k.c.). Oparcie natomiast przedmiotowego powództwa przez M. B. (wówczas P.), reprezentowaną przez zawodowego pełnomocnika, o przepisy regulujące bezpodstawne wzbogacenie nie mogło podlegać uwzględnieniu, gdyż przepisy te nie mają zastosowania. W konsekwencji żądanie powódki już choćby z tego względu podlegało oddaleniu.

Jednocześnie, w opinii Sądu, zasadnym był podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia o zwrot nakładów.

Zgodnie z treścią przepisu art. 719 k.c. roszczenia biorącego do używania przeciwko użyczającemu o zwrot nakładów na rzecz przedawniają się z upływem roku od dnia zwrotu rzeczy.

W niniejszej sprawie bezspornym był, że powódka zamieszkiwała w domu pozwanego do 2007 r., stąd powództwo, które wywiodła dnia 28 listopada 2012 r. niewątpliwie uległo przedawnieniu. Nawet jeśli przyjąć, że umowa użyczenia łącząca strony uległa rozwiązaniu dopiero z chwilą uprawomocnienia się dnia 28 kwietnia 2009 r. orzeczenia dotyczącego rozwiązania małżeństwa M. B. (wówczas P.) i K. P. (1), gdy pewnym było, że powódka w nieruchomości już nie zamieszka, to i tak roczny termin dla dochodzenia niniejszego roszczenia upłynął 29 kwietnia 2010 r., co również przesądzało za oddaleniem powództwa.

Nawet gdyby oceniać niniejsze roszczenie na gruncie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu (art. 405 i nast. k.c.), jak chce tego powódka, do rozważenia pozostawało, czy spełnione zostały przesłanki przewidziane w art. 405 k.c., ewentualnie jaki zakres miało wzbogacenie się pozwanego.

Poza sporem w rozpoznawanej sprawie pozostaje fakt, że w okresie zamieszkiwania przez M. B. (wówczas P.) i K. P. (1) wraz z dziećmi w nieruchomości pozwanego miały miejsce: wymiana dachu nieruchomości budynkowej oraz prace dotyczące urządzenia i remontu pierwszego piętra nieruchomości i części użytkowego poddasza. Jednak, wbrew stanowisku powódki, nie sposób przyjąć, że przedstawione przez nią dowody w postaci świadectw pracy oraz zeznań świadków i jej przesłuchania dowodzą sfinansowania przez byłych małżonków P. wymienionych prac budowlanych w całości. Co więcej przedstawione przez nią dowody nie wskazują zakresu wykonanych przez nich (powódkę i jej byłego męża) częściowo robót wewnątrz nieruchomości. Wszyscy bowiem przedstawieni przez powódkę świadkowie w sposób oględny wypowiadali się co do zakresu przeprowadzonych prac budowlanych. Podobnie zresztą jak i sama powódka, która sfinansowanie wszystkich robót przypisała sobie i mężowi, umniejszając wydatkom czynionym w tej części przez pozwanego. Stanowisku pozwanej przeczy jednak zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci przedstawionych przez pozwanego rachunków i faktur, zeznań świadka Z. P. i K. P. (1) oraz przesłuchania pozwanego, co uzasadnia ocenę, iż koszty związane z wymianą dachu pokrył w całości M. P., w tym podwyższeniu domu o jedną kondygnację, więźby i pokrycia dachowego. Pozwany bowiem jeszcze przed zamieszkaniem w nieruchomości powódki planował budowę dachu dwuspadowego w miejsce dachu płaskiego i w tym celu nabył część materiałów budowlanych obejmujących krokwie (k. 42). Wydatków w pozostałej części też nie sposób w całości przypisać byłym małżonkom P.. Uwzględnić też należy, że część materiałów (okna, drzwi balkonowe, kontakty) K. P. (1) przywiózł z Niemiec nie ponosząc przy tym żadnych kosztów. Z kolei prace dotyczące instalacji centralnego ogrzewania wykonywał głównie M. P., które to prace świadczył również na rzecz innych osób, co potwierdzają zeznania M. S..

Zważyć przy tym należy na sytuację majątkową powódki i jej byłego męża w okresie wykonywania przedmiotowych prac remontowych, która także przeczy dokonywanym przez nich w całości nakładom na nieruchomość pozwanego. Początkowo bowiem małżonkowie P. utrzymywali się wyłącznie z pracy zarobkowej K. P. (1), gdyż powódka korzystała z urlopów macierzyńskich i wychowawczych. Z kolei w późniejszym okresie, gdy powódka podjęła zatrudnienie, małżonkowie ponieśli znaczne wydatki związane z leczeniem swojego syna na terenie Niemiec, co łączyło się z ich zadłużeniem z tego tytułu. K. P. (1) w celu przeprowadzenia leczenia przeprowadzał zbiórkę pieniędzy nie tylko wśród członków rodziny, ale zwracał się również do różnego rodzaju organizacji publicznych i społecznych. Jeśli więc ich sytuacja byłaby aż tak dobra, jak twierdzi powódka, to ówczesni małżonkowie P. niewątpliwie nie musieliby zwracać się o pomoc finansową do osób trzecich. Nie sposób ocenić jako wiarygodnych twierdzeń powódki o znacznych dochodach osiąganych przez jej byłego męża z pracy za granicą i dużych zgromadzonych przez niego oszczędności. Przede wszystkim Sąd miał na względzie, że K. P. (1) musiał w początkowym etapie samodzielnie utrzymać czteroosobową rodzinę, a poza okresem pracy za granicą, która nie miała charakteru stałego, przebywał w Polsce gdzie jedynie sporadycznie wykonywał pracę. Wysokich dochodów K. P. (1) nie potwierdził także świadek M. S., który wyznał, że jeśli potrzebował pieniędzy pożyczał je od pozwanego, gdyż mąż powódki zawsze miał problemy finansowe.

Zauważyć więc należy, że powódka nie udowodniła ani zakresu sfinansowanych wspólnie z byłym mężem poczynionych nakładów na nieruchomość pozwanego, ani wydatków poniesionych w tej części, co nie pozwala na uwzględnienie roszczenia.

Brak możliwości szczegółowego określenia prac sfinansowanych przez powódkę i jej byłego męża czynił zbędnym przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego tak na okoliczność ustalenia wartości przeprowadzonych przez nich robót,

jak i na określenie ich zakresu. Dopiero bowiem po ustaleniu zakresu prac wykonanych kosztem powódki zasadnym byłoby powołanie dowodu z opinii biegłego.

W konsekwencji mając na względzie powyższe Sąd orzekł, jak w pkt I sentencji.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego znajduje oparcie w treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (pkt II sentencji wyroku).